

Funambulista de la informació

Quantes coses sap un director del Telenotícies que no sàpiguen els espectadors?

—Bé, hi ha una diferència que ve donada per factors quantitativus més que no qualitativus. Tot el que afecta la qualitat de les informacions s'ofereix o molt difícilment queden coses reservades per algun motiu. Per exemple, aquests dies ha quedat preservada una dada per raons d'estat, era un secret que podia condicionar greument la feina antiterrorista de la policia, però normalment això no passa, és una excepció. Els informatius segueixen una tàctica, com ho podríem dir..., excloent; s'ha de tenir més material del que es pot donar, perquè el que no pots fer és curt.

—¿Per què va començar el Telenotícies amb barba, amb una imatge una mica «progre», i després se la va afaitar? ¿Quines raons li va donar l'assessor d'imatge?

—No, no existeix, en aquest cas, un assessor d'imatge. Les raons van ser un rampell que vaig tenir abans de marxar de vacances. Els motius van venir per a no deixar-me-la una altra vegada. Vaig preguntar a la gent..., bé, a la gent no, perquè et diu qualsevol cosa: en aquest aspecte sembla que la humanitat està dividida en dues parts irreconciliables. No, vaig preguntar-ho a persones de confiança i al final vaig decidir de quedar-me així.

—Últimament la carrera de Ciències de la Informació ha tingut un auge important, els estudiants s'han llançat a fer la carrera de Periodisme...

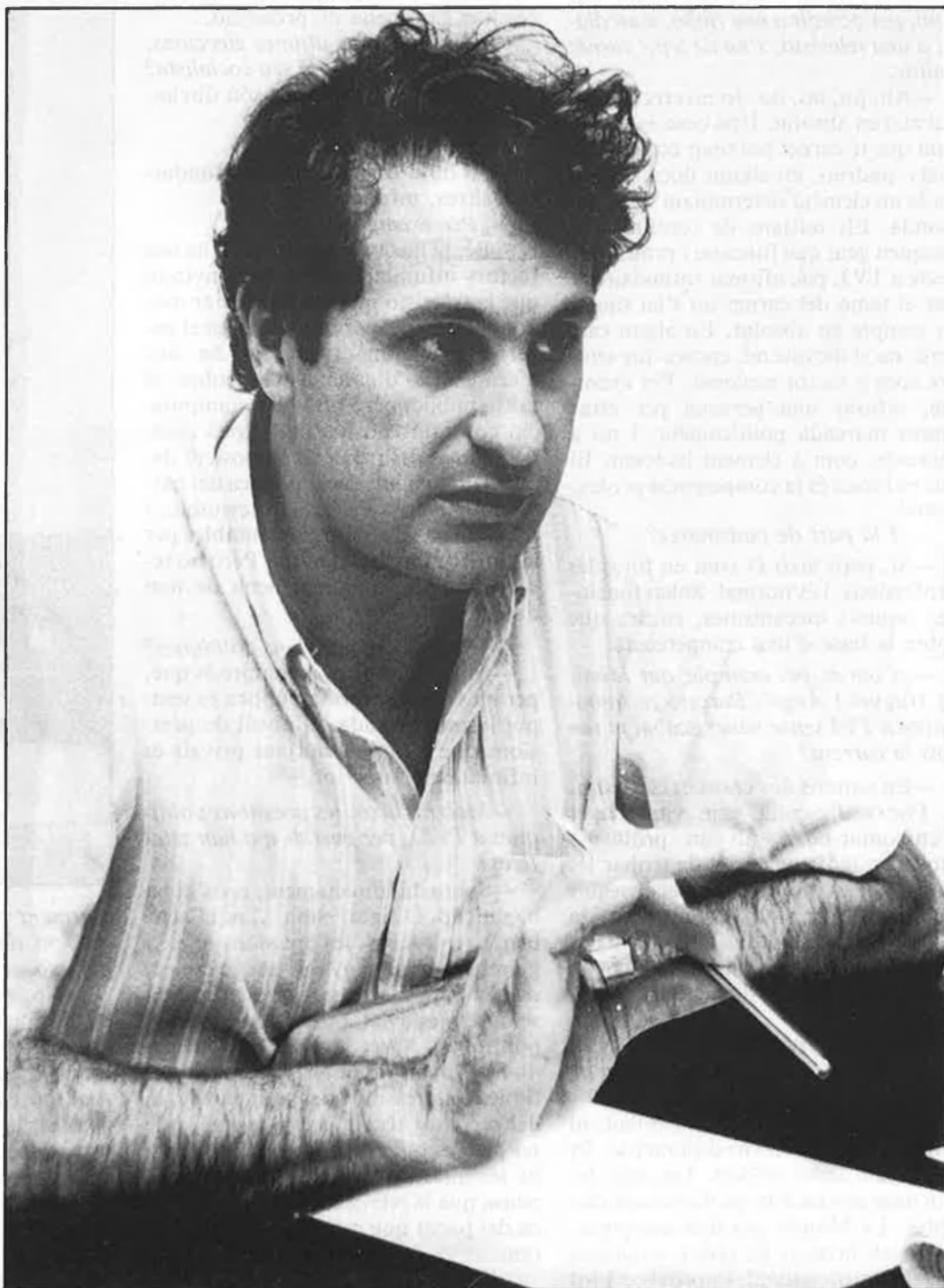
—Sí, però aquest és un últimament de quinze anys, potser, perquè jo fa set o vuit anys era vice-degà d'allà i ja teníem un excendent d'estudiants. Està molt massificat. A Madrid és molt pitjor, en tenen quatre vegades més, una

Ara que Salvador Alsius ha abandonat els informatius de TV3 i es prepara per a dirigir un concurs, explica la rerebotiga del seu treball.

Eduard Company i Fonts

bestiesa. Això s'unia amb un dèficit infraestructural tremend. Ara suposo que amb la nova facultat aquest aspecte es podrà arreglar una mica. De tota manera, la Facultat de Periodisme té uns vicis d'origen que són molt difícils d'esmenar, sobretot des del punt de vista de coherència científica i de preparació de la gent.

—¿Quina imatge creu que es fan més

«El carnet de partit dona facilitats, però no és determinant».

aquests estudiants respecte a la professió, la de «Lou Grant» o la de Salvador Alsius?

—He, he... No ho sé, no ho sé. Eh... La veritat és que a mi algunes vegades m'ho han dit, ex-companys de la facultat, que sóc un model per a la gent, els estudiants, i em costa molt imaginar-m'ho, que algú pugui estar pensant en mi com a model de periodista. Potser sí que el «Lou Grant» ha arrossegat a gent cap a Ciències de la Informació, però crec que cada vegada menys, és una cosa que va perdent-se.

—*I aquest hipotètic estudiant, quan arriba a l'últim curs i veu desanimat com, per accedir a una ràdio, a un diari, a una televisió, s'ha de tenir carnet polític...*

—Ah, no, no, no. Jo no crec que sigui així en absolut. Una cosa és que la gent que té carnet pot tenir certes facilitats, padrins, en alguns llocs... Però no és un element determinant de la demanda. Els mitjans de comunicació busquen gent que funcioni i prou. Respecte a TV3, puc afirmar rotundament que el tema del carnet no s'ha tingut en compte en absolut. En algun cas, però, no et dic que no, encara que sempre com a factor excloent. Per exemple, refusar una persona per estar massa marcada políticament, i no a l'inrevés, com a element incloent. El que es busca és la competència professional.

—*¿I la part de padrinatge?*

—Sí, però això és com en totes les professions, i és normal. Solen funcionar aquests mecanismes, encara que sobre la base d'una competència.

—*¿Com és, per exemple, que Mònica Huguet i Àngels Barceló ja treballaven a TV3 sense haver acabat ni tan sols la carrera?*

—En aquests dos casos és claríssim. A l'hora d'escollir gent vam haver d'enfrontar-nos amb un problema molt farragós, que és el de trobar les cares, que és molt difícil d'aconseguir i que es cotitza molt. Sembla mentida que sigui així, però fins que no t'hi poses no t'adones de com de singular és trobar la persona, diguem-ne, «telegènica».

—*¿Per què, per una volta, no és un mal company i ens diu amb quina de les dues es treballa millor?*

—A veure. Ni seré molt explícit, ni tampoc excessivament diplomàtic. Et contestaré sense embuts. Les dues tenen unes prestacions professionals distintes. La Mònica era més inexperta, i l'Àngels ja havia fet ràdio i tenia més bagatge professional, improvisar i tot això. Però la Mònica encanta la gent,

agrada molt al telespectador mitjà. Ja saps que els americans van quedar fascinats amb ella, que si als Estats Units es triga anys a trobar una persona com la Mònica, bé, la van deixar pels núvols. Però va ser conscient que li calia aprendre més periodisme, i d'aquí el seu pas a la redacció, i la substitució per l'Àngels. Una vegada, quan presentava el Telenotícies amb la Mònica, algú em va dir que semblàvem pare i filla, i això em va ofendre molt, però potser sí que, conscientment o inconscientment, tendia a fer un paper una mica proteccionista. Però ella és espanyolada i ja se la campa sola sense necessitar cap mena de protecció.

—*¿Per què a les últimes eleccions, TV3 va ser xiulada a la seu socialista?*

—Jo crec que les raons són òbvies. Per un cúmul de factors...

—*¿Fundats o infundats?*

—Jo diria que alguns eren fundats i, d'altres, infundats.

—*¿Per exemple?*

—Bé, hi ha una cosa clara. Hi ha uns factors infundats que és la convicció que la televisió pública ha d'estar monopolitzada pel partit que està en el govern. Evidentment que hi ha uns mecanismes d'ascendència sobre el mitjà públic, però no hi ha manipulació constant. Forma part, tot i això, dels tòpics del partit de l'oposició denunciar la manipulació política del partit del govern. És trist i inevitable, i dona lloc a situacions lamentables per als professionals del mitjà. Però ho tenim assumit com una mena de mal obligat.

—*¿Però, hi ha pressions polítiques?*

—Mira, jo el que dic sempre és que, per més que l'empresa pública és sempre la més atacada, el nivell de pressions que hi ha als mitjans privats és infinitament superior.

—*Malgrat això, les pressions polítiques a TV3, ¿per part de qui han estat fetes?*

—Sobre mi, directament, no n'hi ha hagut cap. O sigui, eh... aquí arriben..., en tot cas, les pressions que..., gairebé mai, almenys les que jo conec, no són oficials, orgàniques. Arriben sempre més aviat a través de baronies polítiques. A vegades són més incordians, o més molestes, o menys ètiques les pressions del petit càrrec, la del secretari tècnic de no-sé-què, que no pas les que puguin venir, diguem, de les altes esferes, ¿eh? O gent que pensa que la televisió pública és la finca del partit que està en el poder i per tant...

—*Una cosa: ¿no ho va ser Televisió Espanyola en el cas de l'OTAN?*

—*¿La finca? Potser sí que hi va haver una corretja política molt més directa, d'altres esferes, no ho sé...*

—*És que en les enquestes que es van anar publicant es va tenir l'evidència, sense proves, òbviament, que l'acció de TV espanyola va ser determinant, decisiva...*

—Sí, bé, tot plegat allò va ser un gran aparell propagandístic que es va posar al servei gairebé d'una sola paraula, que era el «Sí», ¿no?

—*I aquí, a TV3, no va fer-se apa-*

rentment propaganda ni a favor del «Sí» ni del «No», almenys en comparació.

—No, en aquest cas es va trampejar bé la situació. I suposo que en això va influir que el partit hegemònic d'aquí tingués aquella actitud d'inhibició. Ara, en eleccions, evidentment hi ha cosetes, hi ha interès que passi no-sé-què i que surti no-sé-qui; això no és cap secret. Però puc afirmar que aquests intents ens han arribat molt esmoreïts. Compta que sempre és molt més rendible que una televisió doni la imatge d'independència que no la de ser la finca d'un partit polític. Ara bé, poc o

molt, es nota que hi ha una certa tendència...

Jo sempre poso el mateix exemple: el del funambulista. El senyor que vol travessar les cascades del Niàgara sobre la corda fluixa. I resulta que en un costat té xarxa i, en l'altre, no. Doncs, l'individu aquell va caminant i vol anar recte, i ell està convençut que va recte, però si te'l mires d'esquena, segur que va una mica inclinat, i, si cau, caurà del costat on té la xarxa; el que és se-

—Sí, però la pregunta és seriosa.

—Ja ho sé, ja. Però d'una manera tan explícita no ho he dit, tot i que si hi ha hagut alguna secció del Telenotícies que em permetia fer alguna conya, ha estat en el santoral, i el concepte de Països Catalans alguna vegada hi ha entrat. No de forma sistemàtica, però hi ha anat entrant. I en altres seccions, sempre subrepticiament, també. Per exemple, en el cas de la informació meteorològica...

«El nivell de pressions que hi ha als mitjans privats és infinitament superior al de l'empresa pública».

gur és que no cau cap a l'altre costat. Nosaltres treballem i som autònoms, però saps que per un costat tens xarxa i per l'altre no en tens. I, si en comptes d'un funambulista, n'hi ha dos, i un d'ells duu el dorsal de TV3 i l'altre el de TVE, t'adonaràs que l'angle que hi haurà entre tots dos serà ben apreciable.

—A vostè, que ha introduït el tan celebrat Sant del dia, el Santoral, ¿no li hauria agradat dir algun dia: «Avui és el sant d'un nou i molt especial Sant, el Sant Països Catalans Lliures?»

—No ho sé. Jo, això dels sants... En el fons és una mica de divertiment...

—Disculpi... Se'ls critica sempre el mateix: el mapa dels Països Catalans... ¿Per a quan?

—Bé, no depèn de mi, i menys ara. En tot cas, seria una decisió global de tot l'equip del Telenotícies. No sé per a quan. El que sí que et puc contestar és que, si un dia s'arriba a fer la meteorologia amb el mapa del Països Catalans, això serà la campanya o la propaganda de l'existència dels Països Catalans més gran de tota la mateixa història dels Països Catalans. Igual que «Dallas» en català va ser la més gran campanya de normalització lingüística de tota la història de la llengua catala-

na, de la mateixa manera, jo crec que, el dia que tres vegades a la tele hi surti el mapa dels Països Catalans durant cinc minuts, eh..., tindrà una repercussió més gran que qualsevol tasca pedagògica, política, d'introducció a la idea que els Països Catalans tenen una identitat cultural comuna, tal i tal. Llavors, és normal que abans de fer un pas així, doncs calgui estudiar-ho amb detall.

—Però sols és constatar una realitat.

—¿Geogràfica?

—No, cultural.

—Bé, però si es parla de meteorologia...

—Sí, però TV3 arriba quasi a tots els Països Catalans...

—Sí, però és que, a més, això té una coherència climàtica... I també hi ha problemes gràfics, perquè el mapa de Catalunya queda molt arregladet per televisió, i en canvi, el dels Països Catalans comportaria uns problemes de tipus escenogràfics, que Déu n'hi do, he, he, he.

—Hi ha gent que va tenir la impressió que pel que fa a les imatges de Sant Jordi 97, quan la policia va fer aquella salvatjada a les Rambles, vostè va gaudir molt oferint-les més de tres o quatre vegades.

—Bé, sí, però com a document periodístic.

—¿O com a denúncia periodística?

—Home, és difícil separar les dues coses.

—¿Quina notícia li hagués agradat donar i què no ha pogut donar?

—Espera, deixa'm dir una cosa: vaig donar molt a gust la notícia de les Olimpíades. Sé que això té detractors i tal, però vaig tenir la sensació d'estar donant una notícia que, malgrat les teves reticències, saps que és una molt bona notícia per a una gran quantitat de gent que sí, que s'ho creu i tal... ¿Notícia hipotètica? No se m'acut pas què dir-te...

—Parlem ara del seu nou programa. ¿Per què el canvi d'un seriós telenotícies a un lúdic concurs?

—Bé, el límit entre el que és seriós i el que és lúdic moltes vegades s'esborra, ja que hi ha sempre elements d'un en l'altre i a la inversa. De tota manera, no entra en els meus plans ser un *showman*; continuo sent un periodista. És que, de fet, jo sempre he tingut una hèrnia de conya, en tot. Un professor meu, cap allí dels disset anys, m'ho va retreure, i qui sap si aquesta hèrnia de conya no ha estat la clau per a dur el pa a casa. El que sí que puc dir-te és que, en el nou programa, hi entrarà molt d'aquesta meva filosofia particular. □